

Sygn. akt: XVIII C 4882/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 październik 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w Wydziale XVIII Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Artur Piotr Wewióra

protokolant: Michał Frajtek

rozpoznawszy: 13 październik 2017 roku

w Ł. na rozprawie

sprawę z powództwa: Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G.

przeciwko: H. Z.

o: zapłatę

oddala powództwo.

XVIII C 4882/16

UZASADNIENIE

I. *Stanowiska stron.*

Powód Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. F. S. w G. domagał się zasądzenia od pozwanej H. Z. 475 zł tytułem opłat windykacyjnych z tytułu niewykonania umowy ugody.

Pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie; wydano wyrok zaoczny.

II. *Ustalenia faktyczne i ocena dowodów.*

Na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. wystawiono tytuł wykonawczy przeciwko H. Z., obejmujący nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z 21 sierpnia 2012 roku w sprawie VI Nc-e (...), zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem z 9 października 2012 roku. Zgodnie z treścią tytułu, zasądzone nim 10.623,18 zł oraz odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od tej kwoty, począwszy od 6 lipca 2012 roku do dnia zapłaty. Czternastego lutego 2013 roku strony zawarły umowę oznaczoną jako ugoda. H. Z. nie uzyskała na jej podstawie żadnego obniżenia swojego zobowiązania, a jedynie zobowiązanie Kasy do niepodejmowania dalszych czynności egzekucyjnych. Zasądzoną kwotę świadczenia głównego oprocentowano na mocy ugody według stopy określonej przez Kasę, wynoszącą na dzień zawarcia ugody 19,5 %. Pobrano 150 zł opłaty restrukturyzacyjnej. Na wypadek niewykonania ugody przewidziano następujące opłaty: monit SMS – 1,50 zł, telefoniczny – 9,90 zł, wezwanie do zapłaty – 35 zł, zawiadomienie poręczyciela – 35 zł, wizyta terenowa – 150 zł.

H. Z. ugody nie wykonała. Kasa naliczyła jej pięciokrotnie 35 zł tytułem wezwań do zapłaty oraz dwukrotnie 150 zł tytułem opłaty z tytułu windykacji; łącznie 475 zł. Ósmego sierpnia 2014 roku wypowiedziano umowę ugody.

W wypadku wydawania wyroku zaocznego, przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.).

Szczegółowe ustalenia co do treści ugody oraz zapadłych orzeczeń oparto o teksty stosownych dokumentów.

III. **Ocena roszczenia.**

(A) Zasada odpowiedzialności.

Przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać (art. 917 k.c.).

Po uzyskaniu tytułu wykonawczego przez wierzyciela, w grę wchodzi jedynie zawarcie ugody celem zapewnienia wykonania zasądzonego roszczenia.

Co istotne, ugoda nie stanowi nowacji – nie kreuje ona nowego zobowiązania w miejsce dotychczasowego, a jedynie modyfikuje jego treść. Strony czynią sobie ustępstwa w ramach stosunku prawnego już istniejącego. Co istotne i dla ugody konstytutywne, ustępstwa stron muszą być wzajemne.

Jednym z ustępstw wierzyciela może być odstąpienie od wszczynania bądź kontynuowania postępowania egzekucyjnego, zaś dłużnika – uiszczenie dodatkowej opłaty restrukturyzacyjnej.

(B) Nieważność opłat windykacyjnych.

W niniejszej sprawie powód dochodzi jednak opłat dodatkowych, niezwiązanych z zawarciem ugody, lecz z niewykonaniem ugody przez pozwaną, które dla uproszczenia można określić tradycyjnym w obrocie mianem opłat windykacyjnych. Należy podkreślić, że w relacji między stronami, wypowiedzenie ugody skutkuje przywróceniem stanu wynikającego z tytułu wykonawczego, a co więcej – nawet w okresie jej obowiązywania nie wstrzymano naliczania zasądzonych nakazem zapłaty odsetek za opóźnienie.

W tej sytuacji pobieranie dodatkowych opłat za wezwania do zapłaty oraz dwie windykacje terenowe jawi się jako wykonywanie nieważnych postanowień umowy. Nieważność ta wynika z faktu obejścia przez powoda przepisów o odsetkach maksymalnych (art. 359 § 2¹ k.c.), pobieranych już jednak na podstawie tytułu wykonawczego. Zgodnie z wolą ustawodawcy, należą się w takiej sytuacji wyłącznie odsetki maksymalne (art. 359 § 2² k.c.). Skoro zaś ugoda nie stanowi nowacji, przy analizie relacji stron należy uwzględnić również świadczenia już zasądzone.

(C) A. opłat windykacyjnych.

Niezależnie od powyższych rozważań, nawet gdyby uznać, że nie wchodzi w grę stosowanie przepisów o odsetkach maksymalnych, dochodzone obecnie należności jawią się jako niedozwolone.

Postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne – art. 385¹ § 1 zd. I k.c.). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (art. 385¹ § 1 zd. II k.c.). Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu; w szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.).

Oplaty windykacyjne nie stanowią świadczenia głównego. Zwłaszcza w zakresie przedmiotowej ugody jest to widoczne, gdyż tu świadczeniem głównym pozwanej było uiszczenie opłaty restrukturyzacyjnej.

Badane postanowienia, wprowadzające opłaty windykacyjne, nie zostały indywidualnie uzgodnione, lecz stanowią element opracowanego przez powoda wzorca.

Oplaty te jawią się jako sprzeczne z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy pozwanej. Dzieje się tak, gdyż opłaty te są w sposób oczywisty wygórowane, czy wręcz arbitralne. Trzydzieści pięć złotych za wezwanie do zapłaty znacząco przekracza koszt przesyłki rejestrowanej u wyznaczonego operatora pocztowego, razem z kosztami materiałowymi samego wezwania do zapłaty, zaś wysokość opłaty za wizytę w terenie – 150 zł – jawi się jako całkowicie arbitralna. Ustawa wprost stwierdza, że w razie wątpliwości za niedozwolone postanowienie umowne należy uznać między innymi te, które nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego (art. 385³ pkt 17 k.c.). Nie ulega wątpliwości, że dochodzone obecnie przez powoda opłaty windykacyjne mają z punktu widzenia ochrony słusznych interesów konsumenta charakter analogiczny do świadczeń wskazanych w przywołanym przepisie.

Oznacza to, że postanowienia statuujące obowiązek uiszczenia opłat windykacyjnych nie wiążą pozwanej.

(D) Rozstrzygnięcie.

Uznając przeto w pierwszej kolejności, że dochodzone opłaty windykacyjne stanowią próbę obejścia przez powoda przepisów o odsetkach maksymalnych, a nadto iż nawet w razie braku słuszności takiego poglądu, owe opłaty miałyby wynikać z niedozwolonych postanowień umownych, powództwo oddalono w całości.

IV. **Koszty.**

Powód przegrał sprawę w całości.

Wobec wydania wyroku zaocznego, nie sposób twierdzić, by pozwana wykazała poniesienie jakichkolwiek kosztów, podlegających zwrotowi jako koszty procesu (art. 98 § 2 k.p.c.).

.